

Oriveden kaupunki

Strategia 28.10.2013 Kaupunginvaltuusto

FCG Konsultointi
Jaakko Joensuu ja Jarkko Majava
etunimi.sukunimi@fcg.fi

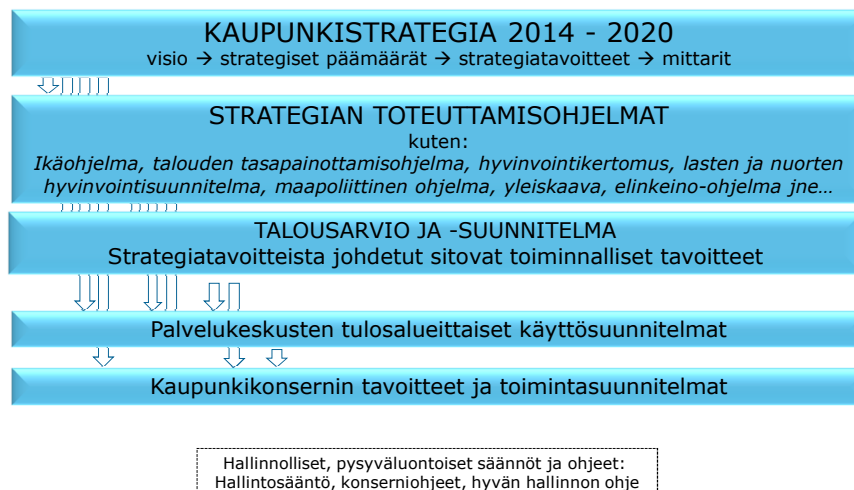
Strategian uudistamisprosessi

- Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt nykyisen kaupunkistrategian lokakuussa 2009.
- Kaupunkistrategian uudistetaan valtuustokausittain.
- Kaupunkistrategian laadinnan tausta-aineiston keräämiseksi tehtiin kuntalaiskysely ja FCG:n ART-malli (sis. palvelutarve ja väestömuutosaineiston).
- Kaupunkistrategiaa valmisteltiin huhtikuussa 2013 valtuustoseminaarissa, jossa mukana olivat valtuusto, hallitus, lautakuntien ja jaostojen puheenjohtajat, johtoryhmä sekä pääluottamusmiehet.
Asiantuntija-organisaationa strategian valmistelussa on toiminut FCG Oy.
- Kaupunkistrategia luonnosta käsiteltiin valtuustoseminaarissa 18.9.2013.
- Kaupunkistrategia käsitellään valtuustossa 28.10.2013.

Termien määritelmät

- Visio
 - kaupungin tahtotila: millainen Orivesi haluaa olla vuonna 2020
- Strategiset päämäärät
 - asiat, joihin tähdätään valtuustokauden aikana
 - ydinasiat tai keskeisimmät kehitystavoitteet, joita strategialla tavoitellaan
- Strategiatavoitteet
 - Päämääriä yksityiskohtaisimpia tavoitteita, jotka tulee saavuttaa, jotta päämäärät ja sitä kautta visio voivat toteutua
 - Kaupunki pystyy vaikuttamaan omalla toiminnallaan tavoitteiden toteutumiseen
 - Tavoitteiden toteutumista voidaan seurata ja ovat mitattavissa
 - Voidaan edelleen konkretisoida talousarviossa vuosittain taloudellisiksi ja toiminnallisiksi tavoitteiksi

Oriveden kaupungin strateginen ohjausjärjestelmä

Toimintaympäristö

Toimintaympäristön muutostekijöitä seuraavan 10 vuoden aikana

1. Poliittiset tekijät

- 1.1 Kunta- ja palvelurakenteiden muutos: suuremmat kunnat ja palvelujen järjestäjät
- 1.2 Poliittisen kulttuurin muutos (mm. median vaikutusvalta, julkisuus ja kuntalaismiellipiteen huomiointi, suora vaikuttaminen, uudet poliittiset ryhmät, äänestysaktiivisuuden lasku, puolueiden jäsenmäärien lasku)
- 1.3 Julkisten palveluiden uudet tuotantotavat (mm. toimintojen yhtiöittäminen ja ulkoistaminen)

2. Ekonomiset / taloudelliset tekijät

- 2.1 Julkisen talouden (ml. kunnat) tasapainottaminen ja tuottavuusvaatimusten lisääntyminen
- 2.2 Kuntatalouden epävarmuus ja ennustettavuuden vaikeutuminen
- 2.3 Suomen elinkeinorakenteen muutos ja mahdolliset uudet tuotantoalat

6. Lainsäädännölliset tekijät

- 6.1 Lainsäädännön uudistuminen (mm. uusi kuntalaki, sote-uudistus, valtionosuusuudistus)
- 6.2 Kuntalaisten asemaa ja palvelujen laatua korostava lainsäädäntö esim. minimimitoitukset, valinnanvapauden lisääntyminen
- 6.3 Eu:n lainsäädäntö (esim. markkinoilla toimivien kuntien liikelaitosten yhtiöittäminen)

5. Ympäristötekijät

- 5.1 Ympäristötietoisuuden ja -ajattelun merkityksen kasvu
- 5.2 Energiätehokkuusvaatimusten vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, rakentamiseen sekä kulutus- ja liikkumistottumuksiin
- 5.3 Ympäristöteknologiaan liittyvät uuden yritystoiminnan kasvu

3. Sosiaaliset tekijät

- 3.1 Huoltosuhteen heikkeneminen, väestön ikääntyminen sekä ikäihmisten määrän kasvu
- 3.2 Työntekijöiden eläköityminen ja pula osaavista työntekijöistä
- 3.3 Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen merkitys kunnan toiminnassa korostuu

4. Teknologiset tekijät

- 4.1 Teknologian hyödyntäminen palvelutuotannossa lisääntyy
- 4.2 Sähköisten vaikuttamiskanavien, sosiaalisen median ja virtuaalilyhteisöjen kasvu
- 4.3 Kuntien hallinnon ja päätöksentekn prosessien sähköistyminen

Keskeisiä toimintaympäristön muutoksia

- Valtakunnalliset sote- ja kuntauudistukset
- Tampere-Orivesi sote yhteistoiminta-alueen käynnistyminen
- Tampereen kaupunkiseudun elinvoimaselvitys
- Orivesi-Juupajoki kuntaliitosselvitys
- Ikärakenteen ja palvelutarpeiden muuttuminen / huoltosuhteen heikkeneminen
- Palvelujärjestämisen ja tuotantotapojen muutokset
- Julkisen talouden alijäämäisyys sekä kuntatalouden heikkeneminen
- Valtionosuusuudistus
- Kuntien tehtävien arviointi ja karsiminen (1 mrd)
- Teknologian hyödyntäminen palvelutuotannossa
- Energiätehokkuuden lisääminen
- Elinkeinorakenteen muuttuminen
- Pätevän ja osaavan henkilöstön saatavuus ja pysyminen
- Nuorten ja työikäisten keskittyminen kaupunkiseuduille

Oriveden kaupunkistrategia yhteenveto

Visio 2020

Orivesi on viihtyisä ja kasvava monipuolisten palvelujen kaupunki Tampereen seudulla.

Strategiset päämäärät ja strategiatavoitteet 2014 - 2016

1. Elinvoimainen kaupunki	2. Hyvinvointia tukevat palvelut	3. Talous tasapainossa
<p>1.1 Väestömäärän kääntäminen kasvuun</p> <p>1.2 Hyvät liikenne- ja tietoliikenneyhteydet</p> <p>1.3 Monipuolinen tonttitarjonta uusille asukkaille ja yrityksille</p> <p>1.4 Oriveden hyvä imago ja tunnettavuus</p>	<p>2.1 Saavutettavat, vaikuttavat, laadukkaat ja kustannustehokkaat peruspalvelut</p> <p>2.2 Ennaltaehkäisevä ja terveyttä edistävä toiminta painopisteenä</p> <p>2.3 Kaupunki edistää yhteisöllisyyttä sekä kuntalaisen omaa vastuuta omasta ja läheisten hyvinvoinnista.</p>	<p>3.1 Talous mahdollistaa toimivien peruspalveluiden järjestämisen ja välttämättömät investoinnit</p> <p>3.2 Tampere-Orivesi yhteistoiminta-alueen toiminnan ja talouden ohjauksen onnistuminen</p>

Strategiset hankkeet 2014 - 2016

Tampere-Orivesi yhteistoiminta-alueen **käynnistyminen**
 Orivesi-Juupajoki kuntaliitosselvitys
 Tampereen kaupunkiseudun elinvoimaselvitys
 Keskustan yleiskaava (kirkon ja aseman seutu)
 Rantaosayleiskaava

1. Elinvoimainen kaupunki 1/2

Tavoitteet	Mittarit
1.1 Väestömäärän kääntäminen kasvuun	Väestönkasvu 0,5 % vuodessa Syntyneiden enemmitys (syntyneiden enemmitys kuolleisiin verrattuna) Väestörakenne / huoltosuhde
1.2 Hyvät sisäiset ja ulkoiset liikenneyhteydet ja toimivat lippujärjestelmät	9-tien hankkeen eteneminen Juna / linja-autovuorojen kattavuus Sisäisen palveluliikenteen määrä ja käyttöaste Yhteisen lippujärj. toteutuminen + käyttö
1.2 Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksiä muiden toimijoiden kanssa siten, että v. 2020 vakinaisista asukkaista 95 %:lla on mahdollisuus olla 100 megabitin yhteyden piirissä	%-osuus väestöstä, joilla on edellä mainittu yhteys.
1.3 Monipuolinen tonttitarjonta asumiseen ja yrittämiseen	Maanhankinta, raakamaan riittävyys, 5 vuoden varanto Myytävien uusien omakotitonttien määrä 20 kpl/vuosi Myytävien rivi- ja kerrostalotonttien määrä, asuntoja 20 kpl/vuosi Yritystonttien määrä / myynti 2 kpl/vuosi Yritysten ja työpaikkojen määrän nettokasvu, 2 % vuosi Kesäasuntojen muuttaminen vakinaisiksi 10 kpl /v Työpaikkaomavaraisuusaste

21.11.2013 Page 9

1. Elinvoimainen kaupunki 2/2

Tavoitteet	Mittarit
1.4 Oriveden hyvä imago ja tunnettavuus	Toistuva kuntaimago- ja tunnettavuus-tutkimus Utisseurantatutkimus

2. Hyvinvointia tukevat palvelut

Tavoitteet	Mittarit
2.1 Saavutettavat, vaikuttavat, laadukkaat ja kustannustehokkaat peruspalvelut	Asiakas- ja asukastyytyväisyyskyselyiden tulokset Peruspalveluiden nettokustannukset euroa/asukas Käyttö- ja täyttöasteen seuranta
2.2 Ennaltaehkäisevä ja terveyttä edistävä toiminta painopisteenä	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevien määrä, prosenttia
2.3 Kaupunki edistää yhteisöllisyyttä sekä kuntalaisen omaa vastuuta omasta ja läheisten hyvinvoinnista.	Palvelukeskusten omat mittarit Yhteiset hankkeet ja muu toiminta järjestöjen ja yhdistysten kanssa kpl/vuosi

FCG.

3. Talous tasapainossa

Tavoitteet	Mittarit
3.1 Talous mahdollistaa toimivien palveluiden järjestämisen ja välttämättömät investoinnit	Vuosikate €/asukas Lainamäärä €/ asukas Investoinnit €/vuosi Vuosikate riittää poistoihin
3.2 Tampere-Orivesi yhteistoiminta-alueen toiminnan ja talouden ohjauksen onnistuminen	Palvelusopimuksen toteutuminen

FCG.

21.11.2013 Page 12

Strategian toteutuminen

Strategian vieminen käytäntöön edellyttää, että

- Visio, strategian päämäärät, tavoitteet ja mittarit viestitetään henkilöstölle **sekä kuntalaisille** selkeästi
- kaupunkistrategian tavoitteet ohjaavat palvelukeskusten ja yksiköiden strategioita tai suunnitelmia
- kaupunkistrategian seuranta tuetaan selkeillä arviointikriteereillä ja vuositavoitteilla, jotka ovat tärkeä osa talousarviota ja –suunnitelmaa; valtuusto hyväksyy talousarvion hyväksymisen yhteydessä seuraavaa vuotta koskevat kaupunkistrategiaan perustuvat tavoitteet sitovina toiminnallisina ja taloudellisina tavoitteina
- strategian ja oman työn yhteys määritellään henkilöstön kehityskeskusteluissa
- strategian ja sen tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti ja raportoinnin tuloksiin reagoidaan tarvittaessa nopeasti
- strategian sisältöjä arvioidaan ja tarkistetaan vuosittain, erityisesti arviointikriteereitä sekä vuositavoitteita osana talousarvioprosessia
- tilinpäätöksen yhteydessä arvioidaan, miten strategian toteutumisessa ollaan onnistuttu edellisenä vuonna. Lisäksi osavuosisiraporteissa raportoidaan ja seurataan kuluvan vuoden tavoitteiden toteutumista